

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2011:11 av Anna Sehlin och Bekir Uzunel (V) om vegetariska måltider under landstingsfullmäktiges möten

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendet

Motionärerna föreslår att enbart vegetarisk mat serveras i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Stockholms läns landsting bedriver, inom de ansvarsområden som ligger inom de politiska organens beslutanderätt och kompetens, sedan länge ett medvetet, ambitiöst och framgångsrikt arbete med att minska landstingets utsläpp av växthusgaser. Det sker på en rad olika sätt. Bland annat ställs det krav på att en ökande andel av landstingets transporter och kollektivtrafik ska ske med hjälp av förnybara drivmedel. Landstinget har även som mål att uppvärmning, kylning och elanvändning i fastighetsbeståndet i ökande grad ska ske med förnybara energikällor. Utsläppen av lustgas och andra klimatpåverkande gaser inom hälso- och sjukvården minskar.

Det framgångsrika arbetet har redan uppmärksamats på många sätt. Som exempel kan nämnas att Stockholms stads utmärkelse som miljöhuvudstad 2010 motiverades bland annat med utbyggnaden av kollektivtrafiken, något som Landstinget ansvarar för. Arbetet med att ytterligare skärpa miljökraven, bland annat genom att formulera nya mål som begränsar landstingets negativa miljöpåverkan, kommer att fortsätta.

Bilagor

- 1 Motion 2011:11
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2011-08-24

LS 1103-0491

Den servering som erbjuds i Landstingshusets matsal är inte en del av fullmäktigemötet, utan en tjänst som landstingets anlitate entreprenör bedriver på förvaltningens uppdrag. Tillgången till en servering under fullmäktiges mötesdagar underlättar för landstingsfullmäktiges tjänstgörande politiker och tjänstemän att kunna äta lunch och/eller middag i samband med sammanträdet, och får ses som ett praktiskt alternativ till andra sätt att inta måltider, till exempel på restaurang.

Utbudet av maträtter i serveringen bygger på att det ska finnas valmöjligheter som tilltalar olika smak, önskemål och behov. Under luncherna erbjuds regelmässigt ett vegetariskt alternativ. Landstingsfullmäktiges förtroendevalda och de tjänstemän som arbetar under fullmäktigemötena kan därmed, utifrån det utbud som är tillgängligt i serveringen, göra egna personliga val och prioriteringar.

Det är välkommet att motionärerna genom sina förslag uppmärksammar en angelägen fråga; kunskap om hur den enskilde genom sina val kan påverka miljön är viktig. Däremot är det inte genom kollektiva tvingande beslut resultaten bör uppnås, utan just genom personliga val. Möjligheten att välja vegetariska alternativ finns redan för den som önskar. Vad motionärerna föreslår är med andra ord ett tvång för den som önskar göra ett annat val.

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 2 september 2011.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 20 september 2011.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till MP-ledamöternas förslag, dels till V-ledamöternas förslag.

MP-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag att bifalla landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

V-ledamöterna reserverade sig:

”Vänsterpartiet föreslår landstingsstyrelsen besluta att bifalla motionen.

Stockholms läns landsting bedriver ett ambitiöst och framåtsyftande miljö- och klimatarbete på många områden. Tack vare detta har kollektivtrafikens utsläpp av kväveoxider minskat med 509 ton sedan 2006 och vid utgången av 2011 kommer hälften av kollektivtrafikens fordon att drivas av förnybara bränslen.

Detta är ett resultat av gemensamt fattade beslut, inte av enskilda individers val. I kollektivtrafiken är det inte upp till varje resenär att själv välja mellan diesel- eller biogasbussar, utan det är de folkvalda som har fattat beslut om att en övergång till förnybara bränslen ska genomföras. Det är därför rimligt att överlåta åt de folkvalda att även fatta beslut om vilken mat som ska serveras i landstingsmatsalen i samband med fullmäktiges möten.

Redan idag är valmöjligheterna i serveringen begränsade. Utbudet inskränker sig till 3 rätter (6 till lunch), varav bara ett alternativ är vegetariskt. Om menyn istället skulle bestå av 3 vegetariska rätter för fullmäktigeledamöterna att välja mellan, skulle landstingets klimatpåverkan kunna minskas samtidigt som den personliga valfriheten bibehålls på dagens nivå.”

Ärendet och dess beredning

Anna Sehlin och Bekir Uzunel (V) har i en motion (bilaga), väckt den 22 mars 2011, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige be-

LS 1103-0491

sluta *att* enbart servera vegetarisk mat i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 24 augusti 2011 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

LS 1103-0491

Bilaga 1

Motion 2011:11

För att hejda de skenande klimatförändringarna och stabilisera jordens medeltemperatur krävs drastiska åtgärder. De globala utsläppen ska ner och varje nation ska bidra med mål och åtgärder som leder till minskade utsläpp. I Sverige måste vi minska vår energianvändning och hushålla med resurser. I Stockholms län måste energianvändningen, transporterna och konsumtionen minska. Det är ont om tid och varje liten åtgärd i rätt riktning är viktig.

Idag kommer nästan en tredjedel av hushållets klimatpåverkan i Sverige från maten, den största delen från köttkonsumtionen. Globalt kommer 18 procent av utsläppen av växthusgaser från djurhållningen och av dessa är endast 0,01 procent direkt från transporter. Detta enligt FN-organet FAO och deras rapport Livestock's long shadow.

Sedan 1950 har medelsvenskens köttkonsumtion ökat med 70 procent och sedan 1994 med 40 procent. Enligt Naturvårdsverket stod den svenska matkonsumtionen för klimatförändrande utsläpp motsvarande cirka 20 Mton CO₂e eller drygt 2 ton CO₂e per person och år under 2003. Kött står för den största utsläppsposten. Det skulle räcka långt att byta ut ett av veckans mål från en kött rätt till en vegetarisk rätt. Rajendra Pachauri, ordförande i FN:s klimatpanel IPCC, uppmanar till exempel alla att avstå från kött en dag i veckan, för att sedan successivt minska köttätandet.

Enligt Naturskyddsföreningen kan varje kött rätt som byts ut mot en vegetarisk rätt halvera måltidens klimatpåverkan. Kikärter exempelvis står endast för växthusgaser som motsvarar 5 – 10 procent av utsläppen från motsvarande mängd nötkött.

Landstingsfullmäktige kan därmed på ett enkelt sätt bidra till minskad klimatpåverkan genom att införa enbart vegetarisk mat under landstingsfullmäktiges sammanträdesdagar. Då matsalen är stängd för allmänheten dessa dagar, begränsar sig åtgärden till landstingets ledamöter och personal men förhoppningsvis får fler vanan att äta vegetarisk mat fler dagar i veckan.

LS 1103-0491

Vänsterpartiet föreslår landstingsfullmäktige besluta *att* enbart servera vegetarisk mat i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden.

Stockholm den 22 mars 2011

Anna Sehlin

Bekir Uzunel

LS 1103-0491

Bilaga 2

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att det enbart ska serveras vegetarisk mat i landstingsmatsalen under landstingsfullmäktiges sammanträden. Syftet är, enligt motionärerna, att landstingsfullmäktige därigenom skulle bidra till en minskad klimatpåverkan.

Den servering som erbjuds i Landstingshusets matsal är inte en del av fullmäktigemötet, utan en tjänst som landstingets anlitate entreprenör bedriver på förvaltningens uppdrag.

Landstingsstyrelsen anser att landstingsfullmäktige inte på så sätt bör bidra till att restauranggästernas valfrihet begränsas.

Bakgrund

Stockholms läns landsting bedriver, inom de ansvarsområden som ligger inom de politiska organens beslutanderätt och kompetens, sedan länge ett medvetet, ambitiöst och framgångsrikt arbete med att minska landstingets utsläpp av växthusgaser. Det sker på en rad olika sätt. Bland annat ställs det krav på att en ökande andel av landstingets transporter och kollektivtrafik ska ske med hjälp av förnybara drivmedel. Landstinget har även som mål att uppvärmning, kylning och elanvändning i fastighetsbeståndet i ökande grad ska ske med förnybara energikällor. Utsläppen av lustgas och andra klimatpåverkande gaser inom hälso- och sjukvården minskar.

Arbetet med att ytterligare skärpa miljökraven, bland annat genom att formulera nya mål som begränsar landstingets negativa miljöpåverkan, kommer att fortsätta.

Den servering som erbjuds i Landstingshusets matsal är inte en del av fullmäktigemötet, utan en tjänst som landstingets anlitate entreprenör bedriver på förvaltningens uppdrag. Tillgången till en servering under fullmäktiges mötesdagar underlättar för landstingsfullmäktiges tjänstgörande politiker och tjänstemän att kunna äta lunch och/eller middag i samband med sammanträdet, och får ses som ett praktiskt alternativ till andra sätt att inta måltider, till exempel på restaurang.

Överväganden

Utbudet av maträtter i serveringen bygger på att det ska finnas valmöjligheter som tilltalar olika smak, önskemål och behov. Under luncherna erbjuds

regelmässigt ett vegetariskt alternativ. Landstingsfullmäktiges förtroendevalda och de tjänstemän som arbetar under fullmäktigemötena kan därmed, utifrån det utbud som är tillgängligt i serveringen, göra egna personliga val och prioriteringar. Ett av landstingsfullmäktige påbjudet utbud, som innebär att serveringen enbart skulle erbjuda vegetariska maträtter, begränsar denna valfrihet.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program Miljösteg 5 har hänsyn till miljön beaktats och bedömningen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbeskrivning i detta ärende.